

mand vil, forudsat, at han i Forveien besidder de Egenstaber, som man maatte ønske af ham, ved Hjælp af hele sin Stilling, deels ved sin Stilling som Embedsmand i Ministeriet og deels ved at kunne gjøre Sagttagelser paa Steder, hvor det især er om at gjøre, navnlig paa Seminarierne, blive sat istand til bedre og hurtigere end nogen Anden at kunne give et Udkast til en Skolelov, der kan vente at finde Anerkjendelse. Men der komme vi bestandigt tilbage paa Spørgsmaalet om „Langvarigheden“, som jo altid er noget relativt. Jeg siger ikke, at Udkastet til en saadan Lov kan sudsføres paa enkelte Maaneder, men jeg siger, at det kan skee hurtigere og meget hurtigere paa den af mig antydede Maade end paa nogen anden, hvor tilsyneladende hurtigere den end kan see ud. Man kunde jo saaledes sige, at Ministeren kan sætte sig ned og skrive en Skolelov, og at dette vil være den hurtigste Maade, — ja, det gif vi ud fra i 1848, men endnu i 1855 ere vi ikke komne videre.

Formanden: Rigsdagsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds har Ordet for at gjøre en personlig Bemærkning.

S. Sage: Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) har ikke ganske rigtigt opfattet nogle Dittringer af mig. Jeg har sagt, at, naar man ønsker en Reform, og en Minister erklærer sig villig til, og af os fordrer Midler til dens Gjennemførelse, saa ere vi ikke berettigede til, naar vi ønske Reformationen gennemført, at give ham andre Midler end dem, han begjærer og troer hensigtsmæssige for at gennemføre den. Jeg veed aldrig, at jeg nogensinde her i Thinget har talt eller stemt paa en saadan Maade, at man er berettiget til at sige, at jeg har handlet i modsat Retning af hvad jeg her yttre.

Winther: Enhver af de Ministre for Underviisningsvæsenet, vi have haft i en Række af Aar, har søgt at forberede Almuefolevæsenets Reform, og der er stadigt indhentet forskjellige Dplysninger, saaledes om Skolernes Antal, om Skolebørnenes Antal, om Skolernes

Midler, om Skolelærernes Lønning og endelig om, paa hvad Maade man skulde forbedre Skolelærernes Kaar. En Minister har endogsaa engang erklæret her i Thinget, at han aldrig vilde forelægge en Lov til Forbedring af Almuefolevæsenet, førend han havde „seet selv“ — og saa reiste han da ud og saae selv og kom tilbage og skrev et Lovforslag. Hvad dette Forslag angaaer, skal jeg ikke indlade mig paa at bedømme det (Frølund: Det duede ikke!), men kun gjøre opmærksom paa, at de Mænd, som nærmest vilde komme i Berøring dermed, bade Gud frie dem fra, at dette Forslag nogensinde maatte blive til Lov. Det er en flere Gange offentligt udtalt Mening, som jeg her gjentager.

Jeg begriber heller ikke ret, hvad det er, denne Departementschef for Almuefolevæsenet skal opdage ved at reise ud til Skolerne og Seminarierne; dersom han ikke iforveien veed, hvorledes Skoleunderviisningen er, og hvorledes Underviisningen drives paa Seminarierne, troer jeg rigtignok, at det vil blive vanskeligt for ham, ved et kortvarigt Ophold paa forskjellige af disse Anstalter, at trænge dybt ind i, hvorledes man bedst kunde sjerne de Ulemper, som muligvis maatte være tilstede. Jeg troer heller ikke, at man vil opsøge en Mand til dette Embede, som ikke iforveien har al den Kundskab herom, man kunde ønske hos ham. Men hvad er det for flere Dplysninger, man vil have end dem, man har? Hvilken Kundskab skal han erhverve, som han ikke allerede maa forudsættes at være i Besiddelse af? Dersom jeg vidste det, kunde jeg maaskee blive bragt til den Overbeviisning, at det var nødvendigt, at der blev foretaget saadanne locale Undersøgelser; men jeg veed det ikke. Jeg troer, at det tydeligt fremgaaer af Ministerens Dittringer i den Skrivelse, han har tilstillet Finantsudvalget, at der ikke er Mangel paa indhentede Dplysninger, men at der ikke har været nogen Mand, der kunde bearbejde dem; jeg troer, at den Tanke ligger hos den ærede Minister, at han vil have en Mand, der forstaaer at bearbejde det Udbytte, der er indvundet ved de indkomne Dplysninger. Den ærede Minister har ogsaa antydet, at den Mand, der skulde bruges